

การประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ระบบนิเวศ
ชุมชนบ้านป่าตึงหลวง ตำบลเชิงดอย
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มีนาคม 2548

การประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ระบบนิเวศ
ชุมชนบ้านป่าดิ่งหลวง ตำบลเชิงดอย
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

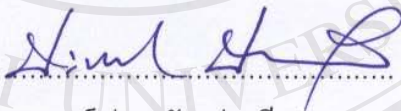
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มีนาคม 2548

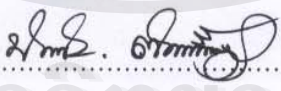
การประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ระบบนิเวศ
ชุมชนบ้านป่าติงหลวง ตำบลเชิงดอย
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

พระกฤษตรี สุันตา

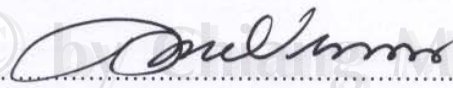
การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

..... ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี

..... กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสาน ตั้งสิกบุตร

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

..... กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กรรณิการ์ ภูประเสริฐ

30 มีนาคม 2548

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

กราบบูชาพระคุณด้วยดวงใจอันบริสุทธิ์ แต่พระเดชพระคุณหลวงพ่ोज้าคุณพระโพธิธิรังษี เจ้าอาวาสวัดดอยสะเก็ด เจ้าคณะอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้เป็นแบบอย่างที่ดีของลูกศิษย์และเป็นผู้ให้โอกาสทางการศึกษากับข้าพเจ้าจนก้าวมาถึงวันนี้ได้ ทั้งนี้ก็เพราะข้าพเจ้าได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากพระเดชพระคุณหลวงพ่อดีตลอดมา อย่างที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อก็ไม่เคยปฏิเสธความช่วยเหลือจากลูกศิษย์คนใดเลย

งานค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากท่านรองศาสตราจารย์ประหยัด ปานดี อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาน ตั้งสิกบุตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณิการ์ ภูประเสริฐ ที่ได้ให้ความรู้ ความช่วยเหลือ ตลอดจนคำแนะนำแก้ไขต่างๆ トラบจนการค้นคว้าแบบอิสระสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยเฉพาะท่านรองศาสตราจารย์ประหยัด ปานดี ท่านเป็นครูที่สมค่ากับความเป็นครูผู้มีเมตตาต่อศิษย์อย่างแท้จริง

กราบขอบพระคุณ พระเดชพระคุณท่านอาจารย์หลวงพ่อบุญธรรมธรรมาธิราชสังฆราช สิริธโร หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่(วัดสวนดอก) ผู้เป็นแบบอย่างที่ดีทางการศึกษา และให้ความเมตตาอนุเคราะห์กับข้าพเจ้าด้วยดีตลอดมาในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นลูกศิษย์และเป็นหน่อเนื้อเชื้อไขคนหนึ่งแห่งคณะครุศาสตร์ที่หลวงพ่อก็คอยย้ำเตือนบอกกล่าวกับลูกศิษย์ทั้งหลายอยู่เสมอว่า “ เลือดดีซึมพู่...ต้องก้าวไปสู่อัจฉริยะความเป็นผู้ทรงศาสตร์ ทรงศิลป์ และทรงธรรม ” ศิษย์ยังคงน้อมรับคำสั่งสอนดังกล่าวอยู่กลางใจตลอดมาไม่เคยลืม

กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์พระอธิการณรงค์ศักดิ์ วชิรญาณ เจ้าอาวาสวัดดอนเป็นตำบลแซ่ข้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้เป็นทั้งครูบาอาจารย์และเป็นกัลยาณมิตรที่เปี่ยมด้วยเมตตาคุณกับข้าพเจ้าด้วยดีตลอดมา จนไม่รู้จะหาถ้อยคำใดมาเอ่ยอ้างตอบแทนพระคุณท่านได้ ตลอดระยะเวลาในการศึกษาของข้าพเจ้า

กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์พระมหาสิทธิพร เมธังกร เจ้าอาวาสวัดพุทธประทีป นครพานพร้าว มลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ผู้ให้ความเมตตาและให้โอกาสในการศึกษาเล่าเรียนของข้าพเจ้า ตลอดจนเพื่อนสหธรรมิกผู้ปฏิบัติศาสนกิจร่วมกันทุกรูป ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนการศึกษาเล่าเรียนของข้าพเจ้าด้วยดีตลอดมา

กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์พระมหาแสน สุทธิเมธี ท่านอาจารย์พระครูวินัยธรรมปิยธมโม ท่านอาจารย์พระมหาธีรวิฑูมิ ธีรวิฑูโต ท่านอาจารย์เจริงสรวง ดาษไธสง และเหล่าพี่น้องครูบาอาจารย์วัดดอยสะเก็ดทุกท่านที่ช่วยเหลือหลอมให้ข้าพเจ้าก้าวมาจนถึงวันนี้ได้

ขอบูชาพระคุณคุณครูพรณี อุ่มอ่อนศรี อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนบ้านป่าไม้แดง อำเภออดอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าเดินเข้ามาสู่การศึกษาด้านการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม หลังจากที่ได้รับความรู้จากคุณครูตั้งแต่เด็กๆ トラบจนถึงวันสุดท้ายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู “นาโบราณ” คือแรงบันดาลใจแรกเริ่มของงานศึกษาเล่มนี้ที่ลูกศิษย์ครูพยายามสานต่อเรื่อง “ภูมิปัญญาพื้นบ้านของบรรพชนล้านนา”

ขอบูชาพระคุณครูบาอาจารย์ผู้เคยประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ทุกท่าน โดยเฉพาะอาจารย์ถาวร เสาร์ศรีจันทร์ อาจารย์รุ่งทิพย์ กัลลาหาญ อาจารย์ณัฐพล ลีกลิงห์แก้ว และท่านอื่นๆ จากคณะครุศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ (วัดสวนดอก) ที่เมตตาส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าพเจ้าก้าวมาถึงวันนี้ได้ พร้อมกับการบอกกล่าวเล่าขานตัวตนของผู้เขียน ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์รุ่นน้อง นับเป็นความเมตตาและเป็นคุณูปการสูงสุดอย่างยิ่งในชีวิตเท่าที่ศิษย์คนหนึ่งจะพึงมีได้ในสถาบันการศึกษาที่ศิษย์รักและภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

กราบขอขอบพระคุณบิดา มารดา ญาติพี่น้องทุกคน ที่สนับสนุนให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสเล่าเรียนศึกษา โดยเฉพาะคุณพ่อประสิทธิ์ คุณแม่จินตนา อินตะวงค์ ผู้เป็นส่วนสำคัญในการศึกษาเล่าเรียนของข้าพเจ้า ขอขอบคุณคุณพี่เฉลิมชัย น้องสายทอง น้องสุพัตรา น้องกรรณิการ์ น้องอวย น้องกาย ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนด้วยดีตลอดมาจนจบการศึกษา รวมถึงพี่ชายทั้งสองของข้าพเจ้าที่ไม่มีโอกาสแม้กระทั่งได้เห็นข้าพเจ้าเดินเข้าสู่วัฒนศึกษา

ขอขอบคุณป้าเฉลิมพล กันทาเดช ผู้เป็นกัลยาณมิตรที่ประกอบด้วยเมตตาธรรมประดุจดั่งพี่ชายของข้าพเจ้า ที่คอยดูแลอนุเคราะห์ช่วยเหลือข้าพเจ้าด้วยดีทุกอย่างตลอดระยะเวลาในการศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จนกลายเป็นความผูกพันที่มีให้กันจนถึงวันนี้ ขอขอบคุณพี่น้องชาว MEM 6 ทุกๆ ท่านที่ร่วมฟันฝ่าด้วยกันมาจนจบการศึกษา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่าน โดยเฉพาะ น.ส. นฤมล แก้วป้อม ที่คอยช่วยเหลือประสานงาน รวมทั้งขอขอบคุณลุงหนาน นักการภารโรงที่คอยช่วยเหลือบริการชาน้ำด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณอาจารย์ปญญ์ พีเสรี พี่องอาจ ที่คอยถามไถ่ถึงความก้าวหน้าของงานวิจัย อยู่เสมอ ขอขอบคุณสำหรับความเหน็ดเหนื่อยทุกซีกทุกที่ที่เราต่างฟันฝ่ามาด้วยกันในระหว่างที่เรียนมหาวิทยาลัย อยากบอกกับครูปญญ์ว่า หากไม่มีคนชื่อปญญ์ร่วมดื่มน้ำชา – กาแฟ ที่อาจารย์คอยซื้อถวาย และร่วมแสดงความคิดเห็น คงไม่มีงานเล่มนี้เกิดขึ้นจนสำเร็จแน่นอน

ทุกสิ่งทุกอย่างของความสำเร็จในครั้งนี้ ขอมอบเป็นคุณความดีตอบแทนความรัก ความห่วงใย ที่บิดา มารดา ครูอาจารย์ เพื่อนสนิทมิตรสหายทุกท่าน มีให้ข้าพเจ้าตลอดมา

พระกฤษติ์ สุนันตา